

Visserij en aquacultuur innoveren duurzaam

Project: duurzame Noordzeevervisserij

WAGENINGEN UR
For quality of life

Samenvatting

De Nederlandse vissector staat onder druk. De milieu-maatregelen van de Europese Unie worden steeds strenger, de consument vraagt om duurzaam gevangen vis en de brandstofprijzen stijgen sterk. Om haar sterke positie te handhaven, moet de vissector op een duurzame manier innoveren. Bedrijven, kennisinstellingen en overheid werken samen om dit doel te bereiken. Dankzij de inbreng van de kennis van alle partners in de keten ontstaan oplossingen die een wetenschappelijke basis hebben en toepasbaar zijn in de praktijk. De samenwerking zorgt ook voor een breed draagvlak voor de invoering van nieuwe methoden.

Visserij en aquacultuur belangrijk

De Nederlandse vissector is economisch gezien een belangrijke productieketen. De exportwaarde bedroeg in 2009 circa € 2,2 miljard en de sector biedt werkgelegenheid aan circa 22.000 mensen (15.000 fte). Het belang van de sector blijkt uit de volgende feiten:

- Nederland heeft een groot deel van de markt voor tarbot, Noordzeetong, -schol en -garnalen in handen.
- De Zeeuwse mosselen zijn marktleider in de Europese mosselsector.
- De Nederlandse recirculatiesystemen voor het duurzaam kweken van onder andere paling en meerval hebben gezorgd voor een technologische voorsprong.
- Nederlandse rederijen zijn met hun moderne vriestrawlers wereldspelers op de markt van pelagische soorten als makreel en haring.
- Nederland is een belangrijk handels- en distributieland voor de handel in vis voor de Europese markt.

Visserij Innovatie Platform

Bij de besteding van subsidiegelden afkomstig van het Europese visserijfonds spelen bedrijven in de Nederlandse vissector een grote rol. De vissector zelf doet voorstellen en het Visserij Innovatie Platform (VIP), waarin de visserijsector zelf, wetenschap, maatschappelijke organisaties, politiek en overheid zijn vertegenwoordigd, adviseert vervolgens de

Partners

- Wageningen UR (University & Research centre)
- Individuele bedrijven (vissers, viskweekbedrijven, visgroothandel, visvoeding, bouwers viskweeksystemen)
- Productschap Vis
- Productorganisatie Mosselen
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- Europese Unie

overheid over de beste projecten. Voor de uitvoering van de goedgekeurde projecten schakelt het bedrijfsleven de meest geschikte kennisinstellingen in.

Deze Nederlandse aanpak, die uniek is in Europa, garandeert een belangrijke inbreng van het innovatieve bedrijfsleven en stimuleert de samenwerking tussen bedrijven onderling en bedrijven en kennisinstellingen.

Kenniskringen Visserij

Een andere vorm van publiek-private samenwerking in de vissector zijn de Kenniskringen Visserij, een project van, voor en door vissers in samenwerking met LEI en IMARES, beide onderdeel van Wageningen UR (University & Research centre). In 13 groepen met elk hun eigen thema, variërend van oesterkweek en binnenvisserij tot IJsselmeervisserij en pulsvisserij, komen vissers bij elkaar onder begeleiding van de wetenschappers.

Productschap en bedrijven

Naast de bovengenoemde samenwerkingsvormen zijn er ook publiek-private projecten waarbij een bedrijf/bedrijven en/of het Productschap Vis een onderzoeksproject laten uitvoeren door een kennisinstelling.

Onderzoek

Pulsvisserij

Pulsvisserij is een manier van vissen waarbij met een kleine elektrische stroom een puls door het water wordt gejaagd. Op deze manier kan tong, die dicht bij de zeebodem leeft, gemakkelijker worden gevangen. Er zijn geen zware kettingen meer nodig die het zeebodemleven verstoren en het energieverbruik is lager.

Op dit moment verleent het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie experimenteervergunningen voor deze nieuwe manier van visvangst. De verwachting is dat de pulsvissen binnenkort wordt toegestaan als reguliere methode.

Aquacultuur

Wereldwijd is aquacultuur een sector die nog in de kinderschoenen staat. Nederlandse bedrijven lopen daarin voorop met de ontwikkeling van recirculatiesystemen. Er zijn verregaande plannen om de kweeksystemen verder te verduurzamen.

Daarnaast zijn er plannen om, net als bij landbouwhuisdieren, ook vissen en schelpdieren voor de kweek te fokken. Het gaat in eerste instantie om de soorten tarbot, tong, yellow tail kingfish en oesters. ■

Duurzame vissector in het kort

De voordelen van publiek private samenwerking in de vissector:

- Aandacht voor visserij en aquacultuur
- Samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheid
- Innovatief bedrijfsleven heeft belangrijke stem in besteding subsidiegelden
- Kenniskringen Visserij onder begeleiding van wetenschappers

Contact

Tammo Bult

IMARES, onderdeel van Wageningen UR

0317-487162

tammo.bult@wur.nl